

XUNTA DE GALICIA

CONSELLERÍA DE CULTURA, EDUCACIÓN
E ORDENACIÓN UNIVERSITARIA

IES de Cacheiras

Costenla, 36 Cacheiras
15883 Teo -A Coruña-
(981 80 63 32 ☎ FAX 981 80 63 38
ies.cacheiras@edu.xunta.es
<http://www.edu.xunta.es/centros/iescacheiras>

**DEPARTAMENTO
DE GREGO**

DEPARTAMENTO DE GREGO

PROGRAMACIÓN INICIAL ETIMOLOGÍA CIENTÍFICA

CURSO 2022-2023

ÍNDICE

ETIMOLOXÍA	4
I.b Consideracións previas do Departamento.....	4
II. Contribución ao desenvolvemento das competencias clave. Concreción que recolla a relación dos estándares de aprendizaxe avaliados da materia que forman parte dos perfiles competenciais.....	4
III. Concreción dos obxectivos para o curso.....	5
IV. Concreción da relación dos obxectivos, estándares de aprendizaxe avaliados e as competencias. Mínimos esixibles e instrumentos de avaliación.....	6
IV. 1. Concreción na táboa do curriculum.....	6
IV. 2. Temporalización por unidades didácticas.	11
IV. 3. Acerca dos procedementos e instrumentos de avaliación.....	16
V. Concrecións metodolóxicas que require a materia.....	16
VI. Materiais e recursos didácticos que se van utilizar.	17
VI.1 Cartas para xogar e memorizar étimos do tipo que segue.....	17
VI.2 Follas de traballo para etimoloxías como a que segue.....	19
VI.3 Xogos de sopas de letras e pasapalabras como os que seguen.	20
VI.4 Para os campos que sexan de elección do alumnado utilizaremos ficha de léxico elaborada polo mesmo.	22
VI.5 Todos os recursos dixitais que teñamos ao noso alcance.	22
VII. Criterios sobre a cualificación e promoción do alumnado.	22
VII.A- Criterios de cualificación:	22
VII.B Criterios de promoción:.....	23
VIII. Indicadores de logro para avaliar o proceso do ensino e a práctica docente.	23

IX. Organización das actividades de seguimento, recuperación e avaliación das materias pendentes.....	24
X. Organización dos procedementos que lle permitan ao alumnado acreditar os coñecementos necesarios en determinadas materias, no caso do bacharelato. NON PROCEDEN	24
XI. Deseño da avaliación inicial e medidas individuais ou colectivas que se poidan adoptar como consecuencia dos seus resultados. NON PROCEDEN	24
XII. Medidas de atención á diversidade. NON PROCEDEN	24
XIII. Concreción dos elementos transversais que se traballarán no curso que corresponda. (art. 4.1 D. 86/2016)	24
XIV. Actividades complementarias e extraescolares programadas por cada departamento didáctico.	24
XV. Mecanismos de revisión, avaliación e modificación das programacións didácticas en relación cos resultados académicos e procesos de mellora.....	25
XVII. PROXECTO LECTOR Non procede	25
En Cacheiras a 20 de setembro de 2022.	
Xefe de Departamento:	25

ETIMOLOXÍA

I.b Consideracións previas do Departamento

Este taller ten como obxectivo principal o coñecemento das raíces e formantes léxicos grecolatinos máis frecuentes no vocabulario científico das materias de bacharelato

Se estruturará en dous bloques:

1. Elementos e termos (prefixos, sufixos, adxectivos, preposicións e verbos) que van afectar a calquera campo temático.
2. Termos técnicos das materias de bacharelato.

Sobre a base destes bloques irase elaborando un caderno de vocabulario e exercicios fáciles, curtos e que potencien tanto a memoria como a creatividade do estudante.

II. Contribución ao desenvolvemento das competencias clave. Concreción que recolla a relación dos estándares de aprendizaxe avaliados da materia que forman parte dos perfiles competenciais

(CCL). Comunicación lingüística	É a competencia con máis presenza na materia e a que a xustifica.
(CMCCT). Competencia matemática e competencias básicas en ciencia e tecnoloxía	A comprensión da evolución do proceso científico desde o mundo antigo á actualidade, mediante unha análise de fenómenos de complexidade progresiva, o razoamento lóxico e o rigor científico favorecerá a competencia matemática e as competencias básicas en ciencia e tecnoloxía
(CD). Competencia dixital	As novas tecnoloxías da información e da comunicación estarán presentes na aula, traballando, deste xeito, a competencia dixital.
(CAA). Aprender a aprender	O labor de análise e descomposición do léxico constitúe en por si un importante exercicio intelectual e, ao mesmo tempo estimula a memoria, a lóxica de pensamento e os hábitos de disciplina no estudo.
(CSC). Competencias sociais e cívicas	Traballarase coa planificación de proxectos en equipo, reforzando os valores democráticos, a participación cidadá e a toma de decisións responsables.
(CSIEE). Sentido da iniciativa e espírito emprendedor	O mundo científico e as súas implicacións políticas, sociais ou relixiosas fomenta a valoración da iniciativa persoal e do xuízo crítico da realidade
(CCEC). Conciencia e expresións culturais	A aproximación ás causas e contextos que determinaron o léxico é unha porta aberta á historia cultural de occidente.

III. Concreción dos obxectivos para o curso.

Son os fixados no artigo 26 do Decreto 86/2015, do 25 de xuño.

O bacharelato contribuirá a desenvolver no alumnado as capacidades que lle permitan:

- a) Exercer a cidadanía democrática, desde unha perspectiva global, e adquirir unha conciencia cívica responsable, inspirada polos valores da Constitución española e do Estatuto de autonomía de Galicia, así como polos dereitos humanos, que fomente a corresponsabilidade na construción dunha sociedade xusta e equitativa e favoreza a sustentabilidade.
- b) Consolidar unha madurez persoal e social que lle permita actuar de forma responsable e autónoma e desenvolver o seu espírito crítico. Ser quen de prever e resolver pacificamente os conflitos persoais, familiares e sociais.
- c) Fomentar a igualdade efectiva de dereitos e oportunidades entre homes e mulleres, analizar e valorar criticamente as desigualdades e discriminacións existentes e, en particular, a violencia contra a muller, e impulsar a igualdade real e a non discriminación das persoas por calquera condición ou circunstancia persoal ou social, con atención especial ás persoas con discapacidade.
- d) Afianzar os hábitos de lectura, estudo e disciplina, como condicións necesarias para o eficaz aproveitamento da aprendizaxe e como medio de desenvolvemento persoal.
- e) Dominar, tanto na súa expresión oral como na escrita, a lingua galega e a lingua castelá.
- f) Expresarse con fluidez e corrección nunha ou máis linguas estranxeiras.
- g) Utilizar con solvencia e responsabilidade as tecnoloxías da información e da comunicación.
- h) Coñecer e valorar criticamente as realidades do mundo contemporáneo, os seus antecedentes históricos e os principais factores da súa evolución. Participar de xeito solidario no desenvolvemento e na mellora do seu contorno social.
- i) Acceder aos coñecementos científicos e tecnolóxicos fundamentais, e dominar as habilidades básicas propias da modalidade elixida.
- l) Comprender os elementos e os procedementos fundamentais da investigación e dos métodos científicos. Coñecer e valorar de forma crítica a contribución da ciencia e da tecnoloxía ao cambio das condicións de vida, así como afianzar a sensibilidade e o respecto cara ao medio ambiente e a ordenación sustentable do territorio, con especial referencia ao territorio galego.
- m) Afianzar o espírito emprendedor con actitudes de creatividade, flexibilidade, iniciativa, traballo en equipo, confianza nun mesmo e sentido crítico.
- n) Desenvolver a sensibilidade artística e literaria, así como o criterio estético, como fontes de formación e enriquecemento cultural.

- ñ) Utilizar a educación física e o deporte para favorecer o desenvolvemento persoal e social, e impulsar condutas e hábitos saudables.
- o) Afianzar actitudes de respecto e prevención no ámbito da seguridade viaria.
- p) Valorar, respectar e afianzar o patrimonio material e inmaterial de Galicia, e contribuír á súa conservación e mellora no contexto dun mundo globalizado.

IV. Concreción da relación dos obxectivos, estándares de aprendizaxe avaliábeis e as competencias. Mínimos esixíbeis e instrumentos de avaliación.

IV. 1. Concreción na táboa do curriculum.

C cl	Obx	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Grao mínimo de con.	Instrumentos de avaliación		Temporalización
						PE	TA	
1. A etimoloxía e o cambio das palabras								
CCL CMCCT CD CAA	e f	11.1. Significado etimolóxico da palabra etimoloxía e significado científico	11.1. Coñecer e identificar a diferenza entre significado etimolóxico e significado científico dunha palabra	ET11.1.2. Identifica e explica a diferenza entre significado etimolóxico e significado científico dunha palabra.	50%	X	X	1º TR
CCL CMCCT CAA	e f	11.2. Importancia da etimoloxía grecolatinas nas linguas actuais	11.2. A etimoloxía como complemento do estudo da lingua como elemento de comprensión, memoria, relación entre linguas, precisión, dedución, diferenciación o creación de neoloxismos.	ET11.2.1. Identifica os elementos máis frecuentes do vocabulario común e explica o seu significado remitíndose aos étimos orixinais propostos	50%	X	X	1º TR 2º TR 3º TR
CCL CMCCT CCEC				ET11.2.2. Identifica os elementos coincidentes do vocabulario proposto entre distintas linguas	50%	X	X	1º TR 2º TR 3º TR
CCL CMCCT	e f	11.3. A etimoloxía como fundamento da ortografía	11.3. Coñecer, identificar a relación entre a ortografía actual e a grecolatina	ET11.3. Identifica e explica a relación ortográfica nas palabras propostas.	50%	X	X	1º TR 2º TR 3º TR
CCL CMCCT	e f	11.4. Cambios fonéticos, morfolóxicos e semánticos nas palabras.	11.4. Identificar e coñecer os elementos léxicos e os procedementos de formación do léxico (derivación e composición) para entender mellor os procedementos de formación de palabras nas linguas actuais	ET11.4. Identifica a diferenza entre evolución fonética, morfolóxica e semántica das palabras propostas.	50%	X	X	1º TR 2º TR 3º TR
2. O alfabeto grego, o abecedario latino e a súa transcripción ás linguas actuais								

CCL	e f	21.1. O alfabeto grego	21.1. Relacionar os signos do alfabeto grego coa transcripción as linguas actuais	ET21.1.. Relaciona os signos do alfabeto grego coa transcripción a linguas actuais nas prácticas propostas	50%	X	X	1º TR 2º TR 3º TR
CCL	e f	21.4. O abecedario latino.	21.2. Principais regras de pronunciación e fonética latina.	ET21.2. Le un texto latino respectando minimamente a pronunciación.	50%	X	X	1º TR 2º TR 3º TR
CCL			21.3. Identificar e recoñecer os cambios básicos no paso do latín ao castelán e o galego.	ET21.3. Segue os pasos no paso do latín ao galego e castelán nos palabras propostas..	50%	X	X	1º TR 2º TR 3º TR
3. Tecnicismos, cultismos e palabras patrimoniais								
CCL	e f	11.3. Diferenzas entre tecnicismos, cultismos e palabras patrimoniais	11.3. Recoñecer diferenzas entre tecnicismos, cultismos e palabras patrimoniais	ET11.3.1. Identifica os tecnicismos, cultismos e palabras patrimoniais nas actividades propostas.	50%	X	X	1º TR 2º TR 3º TR
1. Elementos e termos (prefixos, sufixos, adxectivos, preposicións e verbos) que van afectar a calquera campo temático.								
CCL CMCCT CAA	e f	11.1. VOCABULARIO BÁSICO GREGO: léxico de uso frecuente e principais prefixos gregos	11.1. Coñecer, identificar e traducir o léxico grego: as palabras de maior frecuencia e os principais prefixos.	E 11.1.1. Deduce o significado de prefixos gregos non estudados a partir de palabras da súa propia lingua ou do contexto.	50%	X	X	1º TR
CCL CMCCT CAA				ET11.1.2. Identifica e explica os principais prefixos, e tradúceos á propia lingua.	50%	X	X	1º TR
CCL	e f	11.2. VOCABULARIO BÁSICO GREGO: léxico grego de uso frecuente e principais sufixos.	11.2. Coñecer, identificar e traducir o léxico grego: as palabras de maior frecuencia e os principais prefixos e sufixos	ET11.2.1. Deduce o significado de sufixos gregos non estudados a partir de palabras da súa propia lingua ou do contexto..	50%	X	X	1º Tr
CCL	e f			ET11.2.2. Identifica e explica os principais prefixos e sufixos, e tradúceos á propia lingua	50%	X	X	1º tr
CCL	e f	11I.1. VOCABULARIO BÁSICO LATINO: léxico de uso frecuente e principais prefixos latinos.	11I.1. Coñecer, identificar e traducir ou léxico latino: as palabras de maior frecuencia e os principais prefixos latinos.	ET11I.1.1. Deduce o significado de prefixos latinos non estudados a partir de palabras da súa propia lingua ou do contexto.	50%	X	X	1º Tr
CCL				ET11I.1.2. Identifica e explica os principais prefixos e tradúceos á propia lingua.	50%	X	X	1º TR

CCL	e f	1II.2. VOCABULARIO BÁSICO LATINO: léxico de uso frecuente e principais sufixos.	1II.2. Coñecer, identificar e traducir ou léxico latino: as palabras de maior frecuencia e os principais sufixos.	ET1II.2.1. Deduce o significado de sufixos latinos non estudadas a partir de palabras da súa propia lingua ou do contexto..	50%	X	X	1º TR
CCL	e f			ET1II.2.2. Identifica e explica os principais prefixos e sufixos, e tradúceos á propia lingua.	50%	X	X	1º TR
2. Léxico técnico académico								
2.A. Bioloxía, Xeoloxía								
CCL	e f	2AI.1. Helenismos máis frecuentes do léxico de bioloxía, e o seu mantemento	2AI.1. Recoñecer os helenismos máis frecuentes do léxico de bioloxía e rementalos aos étimos orixinais.	ET2AI.1. Identifica os helenismos máis frecuentes do vocabulario e explica o seu significado remitíndose aos étimos orixinais.,	50%	X	X	3º TR
CCL	e f	2AI.2. Latinismos máis frecuentes do léxico de bioloxía, e o seu mantemento	2AI.2. Recoñecer os latinismos máis frecuentes do léxico de bioloxía e rementalos aos étimos orixinais.	ET2AI.2. Identifica os latinismos máis frecuentes do vocabulario e explica o seu significado remitíndose aos étimos orixinais.	50%	X	X	3º TR
CCL	e f	2AI.3. Busca e identificación de lexemas helénicos e latinos usados na materia propia.	2AI.3 Buscar e identificar e coñecer os elementos léxicos e os procedementos de formación do léxico (derivación e composición) para entender mellor os procedementos de formación de palabras nas linguas actuais.	ET2AI.3 Busca e identifica a etimoloxía e coñece o significado das palabras de léxico biolóxico da lingua propia.	50%	X	X	3º TR
CCL	e f	2AI.4 Familias etimolóxicas e semánticas.	2AI.4 Relacionar palabras da mesma familia etimolóxica ou semántica.	ET2AI.4Relaciona distintas palabras da mesma familia etimolóxica ou semántica.	50%	X	X	3º TR
2.B. Matemática								
CCL	e f	2BI.1 Helenismos máis frecuentes do léxico matemático, e o seu mantemento	2BI.1 Recoñecer os helenismos máis frecuentes do léxico matemático e rementalos aos étimos orixinais.	ET2BI.1 Identifica os helenismos máis frecuentes do vocabulario matemático e explica o seu significado remitíndose aos étimos orixinais.	50%	X	X	3º TR
CCL	e f	2BI.2 Latinismos máis frecuentes do léxico matemático, e o seu mantemento.	2BI.2 Recoñecer latinismos máis frecuentes do léxico matemático e rementalos aos étimos orixinais..	ET2BI.2 Identifica os latinismos máis frecuentes do vocabulario e explica o seu significado remitíndose aos étimos orixinais.	50%	X	X	3º TR
CCL	e f	2BI.3. Identificación de lexemas helénicos e latinos usados na lingua propia:	2BI.3 Identificar e coñecer os elementos léxicos e os procedementos de formación do léxico (derivación e composición) para entender mellor os procedementos de formación de palabras nas linguas actuais.	ET2BI.3. Identifica a etimoloxía e coñece o significado das palabras de léxico matemático da lingua propia.	50%	X	X	3º TR
CCL	e f	2BI.4 Familias etimolóxicas e semánticas.	2BI.4 Relacionar palabras da mesma familia etimolóxica ou semántica.	ET2BI.4 Relaciona distintas palabras da mesma familia etimolóxica ou semántica.	50%	X	X	3º TR
2.C. Física y Química								

CCL	e f	2Cl.1. Helenismos máis frecuentes do léxico de física e química, e o seu mantemento	2Cl.1. Recoñecer os helenismos e latinismos máis frecuentes do léxico matemático e remotalos aos étimos orixinais.	ET2Cl.1. Identifica os helenismos e latinismos máis frecuentes do vocabulario e explica o seu significado remitíndose aos étimos orixinais:	50%	X	X	3º TR
CCL	e f	2Cl.2.. Latinismos máis frecuentes do léxico de física e química, e o seu mantemento.	2Cl.2. Recoñecer os latinismos máis frecuentes do léxico matemático e remotalos aos étimos orixinais.	ET2Cl.2. Identifica os latinismos máis frecuentes do vocabulario e explica o seu significado remitíndose aos étimos orixinais.	50%	X	X	3º TR
CCL	e f	2Cl.3.. Identificación de lexemas helénicos e latinos usados na lingua propia.	2Cl.3. Identificar e coñecer os elementos léxicos e os procedementos de formación do léxico (derivación e composición) para entender mellor os procedementos de formación de palabras nas linguas actuais.	ET2Cl.3. Identifica a etimoloxía e coñece o significado das palabras de léxico matemático da lingua propia.	50%	X	X	3º TR
CCL	e f	2Cl.4. Familias etimolóxicas e semánticas.	2Cl.4. Relacionar palabras da mesma familia etimolóxica ou semántica	ET2Cl.4. Relaciona distintas palabras da mesma familia etimolóxica ou semántica.	50%	X	X	3º TR
2.D. Ciencias Históricas, Sociais, Económicas e Administrativas								
CCL CMCCT CD CAA	e f	2DI.1. Helenismos máis frecuentes del léxico da Historia, as Ciencias Sociais a economía e a administración.	2DI.1. Recoñecer os helenismos máis frecuentes do léxico da Historia, as Ciencias Sociais a economía e a administración e remotalos aos étimos orixinais:	ET2DI.1. Identifica os helenismos máis frecuentes do vocabulario da Historia, as Ciencias Sociais a economía e a administración e explica o seu significado remitíndose aos étimos orixinais:	50%	X	X	3º TR
CCL CMCCT CD CAA	e f	2DI.2. Latinismos máis frecuentes del léxico da Historia, as Ciencias Sociais a economía e a administración	2DI.2. Recoñecer os latinismos máis frecuentes do léxico da Historia, as Ciencias Sociais a economía e a administración e remotalos aos étimos orixinais:	ET2DI.2. Identifica os latinismos máis frecuentes do vocabulario da Historia, as Ciencias Sociais a economía e a administración e explica o seu significado remitíndose aos étimos orixinais	50%	X	X	3º TR
CCL	e f	2DI.3. Identificación de lexemas helénicos y latinos usados en la lingua propia.	2DI.3. Identificar e coñecer os elementos léxicos e os procedementos de formación do léxico (derivación e composición) para entender mellor os procedementos de formación de palabras nas linguas actuais.	ET2DI.3.. Identifica a etimoloxía e coñece o significado das palabras de léxico matemático da lingua propia.	50%	X	X	3º TR
CCL	e f	2DI.4. Familias etimolóxicas y semánticas.	2DI.4. Relacionar palabras da mesma familia etimolóxica ou semántica	ET2DI.4. Relaciona distintas palabras da mesma familia etimolóxica ou semántica.	50%	X	X	3º TR
2E. Filosofía								
CCL CMCCT CD CAA	e f	2EI.1. Helenismos máis frecuentes del léxico da Filosofía.	2EI.1. Recoñecer os helenismos máis frecuentes do léxico da Filosofía e remotalos aos étimos orixinais.	ET2EI.1. Identifica os helenismos máis frecuentes do vocabulario da Filosofía e explica o seu significado remitíndose aos étimos orixinais traballados.	50%	X	X	1º TR
CCL CMCCT CD CAA	e f	2EI.2. Latinismos máis frecuentes del léxico da Filosofía	2EI.2. Recoñecer os latinismos máis frecuentes do léxico da Filosofía e remotalos aos étimos orixinais:	ET2EI.2. Identifica os latinismos máis frecuentes do vocabulario da Filosofía e explica o seu significado remitíndose aos étimos orixinais traballados	50%	X	X	1º TR

CCL	e f	2EI.3. Identificación de lexemas helénicos y latinos usados en la lingua propia.	2EI.3. Identificar e coñecer os elementos léxicos e os procedementos de formación do léxico (derivación e composición) para entender mellor os procedementos de formación de palabras nas linguas actuais.	ET2EI.3..Identifica a etimoloxía e coñece o significado das palabras de léxico filosófico da lingua propia.	50%	X	X	1º TR
CCL	e f	2EI.4. Familias etimolóxicas y semánticas.	2EI.4. Relacionar palabras da mesma familia etimolóxica ou semántica	ET2EI.4. Relaciona distintas palabras da mesma familia etimolóxica ou semántica.	50%	X	X	
2F As Artes								
CCL CMCCT CD CAA	e f	2GI.1. Helenismos más frecuentes del léxico das Artes.	2GI.1. Recoñecer os helenismos máis frecuentes do léxico das Artes:e remotalos aos étimos orixinais.	ET2GI.1. Identifica os helenismos máis frecuentes do vocabulario das Artes e explica o seu significado remitíndose aos étimos orixinais,	50%	X	X	3º TR
CCL CMCCT CD CAA	e f	2GI.2. Latinismos más frecuentes del léxico das Artes:	2GI.2. Recoñecer os latinismos máis frecuentes do léxico das Artes e remotalos aos étimos orixinais.	ET2GI.2. Identifica os latinismos máis frecuentes do vocabulario das Artes e explica o seu significado remitíndose aos étimos orixinais:	50%	X	X	3º TR
CCL	e f	2GI.3. Identificación de lexemas helénicos y latinos usados en la lingua propia.	2GI.3. Identificar e coñecer os elementos léxicos e os procedementos de formación do léxico (derivación e composición) para entender mellor os procedementos de formación de palabras nas linguas actuais.	ET2GI.3..Identifica a etimoloxía e coñece o significado das palabras de léxico das Artes da lingua propia.	50%	X	X	3º TR
CCL	e f	2GI.4. Familias etimolóxicas y semánticas.	2GI.4. Relacionar palabras da mesma familia etimolóxica ou semántica	ET2GI.4. Relaciona distintas palabras da mesma familia etimolóxica ou semántica.	50%	X	X	3º TR
2H. Tecnicismos e cultismos gregos das ciencias médicas.								
CCL CMCCT CD CAA	e f	2GI.1. Helenismos más frecuentes del léxico das Artes.	2GI.1. Recoñecer os helenismos máis frecuentes do léxico das Artes:e remotalos aos étimos orixinais.	ET2GI.1. Identifica os helenismos máis frecuentes do vocabulario das Artes e explica o seu significado remitíndose aos étimos orixinais,	50%	X	X	2º TR
CCL CMCCT CD CAA	e f	2GI.2. Latinismos más frecuentes del léxico das Artes:	2GI.2. Recoñecer os latinismos máis frecuentes do léxico das Artes e remotalos aos étimos orixinais.	ET2GI.2. Identifica os latinismos máis frecuentes do vocabulario das Artes e explica o seu significado remitíndose aos étimos orixinais:	50%	X	X	2º TR
CCL	e f	2GI.3. Identificación de lexemas helénicos y latinos usados en la lingua propia.	2GI.3. Identificar e coñecer os elementos léxicos e os procedementos de formación do léxico (derivación e composición) para entender mellor os procedementos de formación de palabras nas linguas actuais.	ET2GI.3..Identifica a etimoloxía e coñece o significado das palabras de léxico das Artes da lingua propia.	50%	X	X	2º TR
CCL	e f	2GI.4. Familias etimolóxicas y semánticas.	2GI.4. Relacionar palabras da mesma familia etimolóxica ou semántica	ET2GI.4. Relaciona distintas palabras da mesma familia etimolóxica ou semántica.	50%	X	X	2º TR

2I. Significado e uso dalgunhas locucións latinas moi usuais.							
CCL CMCCT CD CAA	9I.1 LATINISMO USUALES.	9I.1. Identificar e coñecer os latinismos máis usuais..	ET9I.1 Identifica explica e sabe utilizar as expresións <i>propostas</i>	50%		2º TR	

IV. 2. Temporalización por unidades didácticas.

1º TRIMESTRE. 1 sesión semasnal X 12 semanas = 12 sesiónes – 2 festivos = 10 sesiónes.

UNIDADE 1.

INTRODUCCIÓN AO ESTUDO ETIMOLÓXICO. 1. A etimoloxía e o cambio das palabras. 1I.1. Significado etimolóxico da palabra etimoloxía e significado científico. 1I.2. Importancia da etimoloxía grecolatinas na linguas actuais. 1I.3. A etimoloxía como fundamento da ortografía. 1I.4. Cambios fonéticos, morfolóxicos e semánticos nas palabras. 2. O alfabeto grego, o abecedario latino e a súa transcripción ás linguas actuais. 2I.1. O alfabeto grego. 2I.4. O abecedario latino. 3. Tecnicismos, cultismos e palabras patrimoniais.

UNIDADE 2.

PREFIXOS E SUFIXOS GREGOS. 2A. Principais prefixos gregos: *a- / an-, á-, áv-; amphí, ἀμφί (anfi-); aná, ἀνά (ana- / ano-); antí, ἀντί (anti-); apó, ἀπό (apo- / ap- / af-); diá, διά (di- / día-); eis, εἰς (eis- / es- / is-); ek / ex, ἐκ / ἐξ (ec- / -ec- / ex- / exo-); en, ἐν (en- / em- / -en-); epí, ἐπί (ep- / ef- / epi-); katá, κατά (cat- / -cata); metá, μετά (met- / meta-); pará, παρά (par- / para-); perí, περί (peri-); pró, πρό (pro-); pros, πρὸς (pros-); syn-, σύν (si- / sin- / sim-); hypér, ὑπέρ (hiper-); hypó, ὑπό (hip- / hipo- / hif-). **2B. Principais sufixos gregos:** -(i)tes, -(ι)της (-ita / -ites); -eia, -εια (-ia / -ea); -eíon, -εῖον (-eo / -io); -ia, -ία (-ia); -íasis, -ίασις (-íasis); -idion, -ιδιον (-idio); -n/t-ikos, -akos, -v/ τ-ικος, -η -ακος e (-n/t-icos, -a); -ion γ -térion, -ιον, θήριον (-io); -ismós, -ισμος (-ismo); -istos, -ιστος (-isto); -îtis, -ῖτις (-ita / -itis); -itis, -ιτις (-itis); -ma(t), -μα(τ) (-ma); -ntos, -ντος (-nto); -ôma, -ῶμα (-oma); -sis / -osis -esis, -σις / -οσις / -εσις (-sis / -osis / -esis); -ter, -τηρ (-ter); -tes, -της (-ta).*

UNIDADE 3.

PREFIXOS E SUFIXOS LATINOS. 3A. Principais prefixos latinos: *ab (ab- / a-); ad (ad- / a-); ante (ante-); circum (circum- / circun-); cum (co- / con-); de (de- / des-); dis- / di- (di- / dis- / de- / des-); ex (ex- / e-); extra (extra-); in (in- / im- / i-); infra (infra-); inter (inter- / entre-); intra (intra-); ob (o- / ob- / obs-); per (per-); prae (pre-); pro (*

pro-); re- (re-); se- (se-); sub (sub- / so- / son- / sor- / su- / sus-); super (super- / supra- / sobre-); trans (trans- / tras-); ultra (ultra-); vice (vice- / viz- / vir-). **3B. Principais sufixos latinos:** -a)ceus, -a (-áceo, -a); -(a)da (-ada); -(a)lis (-al / -ar); -anus, -a (-ano, -a); -(a)rius, -a (-ario, -a); -(s)centia (-scencia); -atus, -a (-ado, -a); -bilis (-ble); -cida / -cidius (-cida / -cidio); -cola (-cola); -crum, (<-culum) (-cro); -culum /-am (-culo, -a); -eus (-eo); -ferus (-fero); -forme (-forme); -fugus (-fugo); -icus, -a del gr (-ico, -a); -idus, -a (-ido, -a); -ilis (-il); -illum, -illam (-illo,-a, -ilo,-a); -inus, -a(-ino, -a); -io (-io); -ion(em) (-ión); -ismus, del gr. (-ismo); -(i)tat(em) (-idad); -itia (-icia); -itus, -a (-ido, -a); -ivus, -a (-ivo, -a); -izare (-izar); -lentus, -a (-lento, -a); -mentum (-mento); -ntia (-ncia); -osus, -a (-oso, -a); -parus (-paro); -sc- (-sc-); -(s)io(n) (-ión); -sor (-sor); -ticus, -a (-tico, -a); -tio(n) (-ción); -tor (-tor); -ulus, olus, -ellus, -a(-ulo, -olo, -elo, -a); -ura (-ura); -vorus, -a (-voro, -a).

UNIDADE 4.

LÉXICO DA FILOSOFÍA. 4A. Léxico filosófico de orixe grega: *agnosticismo, amorfa, análise, antítese, antropoloxía, antropomorfismo, aristotelismo, ateísmo, atomismo, axioloxía, heterodoxia, hilomorfismo, iconolatría, idea, idealismo, ideoloxía, mecanicismo, categoría, cósmico, cosmoloxía, crítica, deontoloxía, dialéctica, diálogo, dogma, eclecticismo, egoísmo, ególatra, empirismo, mecánico, metafísica, método, misticismo, mitoloxía, monoteísmo, ontoloxía, órganon, ortodoxia, parábola, pitagorismo, platonismo, polimorfo, politeísmo, empírico, enerxía, epistemoloxía, escepticismo, esotérico, estoicismo, ética, exotérico, filosofía, física, hedonismo, pragmático, praxe, psicanálise, siloxismo, síntese, tautoloxía, teleoloxía, teoloxía, tese, utopía, sistema.* **4B. Léxico filosófico de orixe latina:** *Evolucionismo, realismo, determinismo, deísmo, nihilismo, vitalismo, fatalismo, animismo, libertarismo, innato, optimismo, inmanente, nominalismo, finalismo, argumento, conclusión, continxencia, fado, libido, mutación, intelecto, ente, vontade, cantidade, calidade, incógnito, concepción, cognitivo, indución, inferir, percibir, reminiscencia, ser, existir.*

2º TRIMESTRE. 1 sesión semasnal X 14 semanas = 14 sesiónes = 14 sesiónes.

UNIDADE 5.

LÉXICO DAS CIENCIAS MÉDICAS. Léxico das ciencias médicas de orixe grega: *alergoloxía, alopecia, cardioloxía, dermatoloxía, endocrinoloxía, estomatoloxía, hematoloxía, nefroloxía, neuroloxía, oftalmoloxía, oncoloxía, otorrinolaringoloxía, pediatría, raque, toxicoloxía, traumatoloxía, cefalea, dactilografía, gastroenteroloxía, fisioterapia, foniatría, hepático, traqueíte, epiglote, estomatite, endometriose, quirófano, cirurxián, mastite, meninxite, osteoporose, patoloxía, rinoplastia, ortodoncia, ortopedia, pneumonía, anemia, uroloxía, hixiene, dieta, profilaxe, anorexia, bulimia, tocoloxía, antibiótico, antipirético, antihelmíntico, antimicótico, antídoto, atrofia, cistite, citoloxía, artrite.* **Léxico das ciencias médicas de orixe latina:** *arteria, auris, auricular, audífono, cerebrum, oculista, nasal, oral, dentista, femur, -oris, fertilis, -e, gutural, capiliforme, dens, -ntis, maxilofacial, úmero, espinal, costal, intestino, mamífero, óvulo, matriz, membrana, dixitígrado, tumoral, puericultura, sanguinario, cruento, nervioso, glandular, glandis, hernia, labrum, lacrima, macula, obstetricia, cutáneo, anticonceptivo, anticonvulsivo, broncodilatador, ansiolítico, clavícula, subcostal, tortícole, dentífrico, sublingual, menstruación, óseo, pedicura, rótula, semen, sinusite, virulento, viral, bacilo, xenoflexión, inanición, somnífero. mingere, mucus, oculus, odor, -oris, palus, -udis, papilio, -onis, pelvis, pes, pedis, placenta, plaga, pubis, pulmo, -onis, pupa, pus, radius, radix, -icis, ren, renis, sebum, semen, -inis, sentire, serum, sexus, sinus, somnus, spirare, sudor, oris, tensio, -onis, testis, tibia, ulcus, -eris, ungula, urtica, uterus, uva, vagina, varix, -icis, vas, vasis, vena, venter, ventris, vermis, vesica, virus, viscus, -eris, vita, vitreus, vomere, vorare, vulva.*

UNIDADE 6.

LÉXICO DA BIOLOXÍA E XEOLOXÍA. Léxico da Bioloxía e Xeoloxía de orixe grega: *acro-, cardo/ia-, ciano-, -cito, derma-/dermato-, electro-, gastro- -gastrio, -grama, leuco-, megalo-, -megalia, -alxia, -alxesia, -ectomía, -logo, -logía, estomao-, -stomía, tomo-, -tomía, -fobo, -fobia, encéfalo-, -cefalia, malaco-, -malacia, hemo-, hemato-, -emia, adeno-, arthro-, carcino-, -cele, condro-, -condrio, emeto-, cutis, -emesis, laringo-, lipo-, -lípido, osteo-, -ostio, plasto-, -plastia, -trofo, -trofia, -oide, -oma, a-/an-, pato-, -patía, -coco, -coccia, -centesis, cole-, diplo-, craneo-, -cisto, hidro-, -lito, -metro, oto-, -fobia, pio-, rino-, -terapia, toraco-, -rrea, -geno, -scopio, estrepto-, estafilo-, hidro-, rino-, angio-, arterio-, blefaro-, histerio-, -lisis, melano-, mio-, nefro-, bradi-, dis-, taqui-, neuro-, -ooforo, -pepsia, (p)neumo-, salpingo-, esclero-, esperma(to)-, -rragia, uro-, -uria, queilo-, colo-, dactilo-, diplo-, -dromo, -ectasia, entero-, esfóga-, -estesia, glosa-, hepato-, mielo-, -fasia, flebo-, procto-, psico-, termo-, macro-, micro-, poli-, -opia, -plejía, cloro-, eritro-, xineco-, meno-, oftalmo-, orqui-, endo-, espleno-, trombo-, -podo, odonto-, -odoncia, filo-, -filo-a, masto-, -mastia, oligo-, -crino, -odino, -odinia, acalasia, acatisia, alophemoptise, ictericia, melena, menarquía, ecia, anorexia, ataxia, biopsia, cirrose, cirurxía, escoliose, esquizofrenia, esteatorrea, estenose. **Léxico da Bioloxía e Xeoloxía de orixe latina:** *acidus, agere, adiposus, adventitius, aequus, afferens, albumen, alveus, ambulare, amentum, anellum, annus, appendere, anxius, aqua, arteria, aurum, axis, bacca, bacillum/baculum, bi-/bis, botulus, bulbus, cadere, caecus, caedere / -cida / -cidio, calare, calor, -oris, calx, calcis, capere / -ceptor, capsula, caput / -ceps, caro, carnis, cartilago, cauda, cavus, cella, cernere / -creción, cilium, claudere / -closión, -clusión, cogere, colere / -cola, -cultura, contaminatio, conus, convehere, corona, cruor, crusta, crux, -cis, cubere, cupa, declinatio, -onis, defaecare, dehiscere, deicere, desertus, detritus, digitus, dies, digerere, ducere / -ductor/-ducción, duodeni, elementum, equus, excernere / -creción, facere (fac(t)- / fec(t)- / fic(f)-), faecula, fallere, falx, falcis, farcire / -farto, Fauna, fecundus, fermentare / fervere, ferre (fer- / tul- / lat-), fibra, filum, findere, flagellum, flamma, flare, flavus, flexio, -onis, flexor, flos, floris, fluvius, fluxio, -onis, fodere, folium follis, foramen, -minis, forceps, foresta, forma, formica, fossilis, fovea, frangere, frux, frugis, fugare, fumus, fungus, funus, fusus, gelu, gemma, genus-eris, gerere, glacies, glans, globus, glomus, -eris, gluma, gradus, gramen, -minis, granus, herba, hirundo, -dinis, iaculari, ieiunum, ignis, ilium, in-, privación de, immunis, insula, intus, iungere, lac, lactis, lamina, lanx, lancis, larva, later, -eris, latex, -icis, latio, -onis, lens, lentis, levare, limus, lignum, limbus, lixivium, lutum, lux, lucis, luxare, mare, meare, medius, mensa, mensis, moles, mollis, movere, multus, nebula, nomen, nominis, nox, noctis, nucleus < de nux, nucis, oleum, omnis, orbis, ostia, palus, -udis, par, paris, parere, penis, penna, pistillum, pisum, pituita, plaga, planta, plus, pluvia, pollen, -inis, pomum, primus, puris, radere, radius, radix, -icis, re-, repere, rete, retro, rota, satur, saxum, scintilla, se-, secare, sedere, sentire, separ, -aris, sidere, silex, -icis, siliqua, silva, solubilis, solum, squama, stamen, -minis, stare, stratum, suber, -eris, sulphur, supino, tegumentum, tellus, -uris, tentaculum, terra, trudere, tri-, tuber, turgere, umbra, unus, uter, ultra, uter, utris, uva, vacuus, vagina, valvae, vas, vasis, vehere, vibrare, virus, viscus, -eris, vitta, vitulus, vivere, volvere, vorare, vortex, -icis, Vulcanus.**

UNIDADE 7A.

LÉXICO DAS CIENCIAS HISTÓRICAS, SOCIAIS, ECONÓMICAS E ADMINISTRATIVAS. Léxico das Ciencias Históricas, Sociais, económicas e administrativas de orixe grega: *acrofobia, agorafobia, anarquía, anglofobia, antropofaxia, antropoide, antropoloxía, antropopiteco, arqueoloxía, aristocracia, autonomía, bigamia, cleptomanía, criptografía, cronoloxía, democracia, demografía, dipsomanía, etnografía, etnoloxía, filantropía, xerontocracia, xinecocracia, hidrofobia, historiografía, iconolatría, megalomanía, metrópole, misántropo, mitomanía, monarquía, monogamia, necromancia, neolítico, oligarquía, paleografía, paleozoico, poligamia, política, pornografía, quiromancia, toxicomanía, xenofobia, utopía, zoolatría, xenofobia acéfalo, anónimo, autonomía, economía, emporio, heteroxéneo, homoxéneo, monopolio, sindicato, telemática. **Léxico das Ciencias Históricas, Sociais, económicas e administrativas de orixe latina:** *medievo, idade, alienación, enaxenación, animadversión, inimidade, ecuanimidade, exánime, magnanimidade, unanimidade, anuario, aniversario, bélico, belixerante, capital, decapitar, civil, civismo, cordial, concordia, discordia, mordomo, doméstico, fanático, fanatismo, fúnebre, gregario, disgregar, congregar, homo, homenaxe, homicida, hostil, exhumar, inhumación, cónxuxe, subxugar, lapidar, lunático, luns, magnitude, magnificencia, amoral, inmoral, moral, noctámbulo, parricida, similitude, verosimilitude, simulacro, república, apicultor, autorización, corporación, incorporar, damnificar,**

fidedigno, fideicomiso, fiscal, confiscar, fraude, defraudar, gravame, xuíz, xurídico, lei, lexislación, lexítimo, manufactura, manuscrito, moroso, moratoria, nómina, oneroso, exonerar, operario, opúsculo, cooperativa, plenipotenciario, popular, populoso, porcino, maxistratura, parlamento, senado, testificar.

UNIDADE 7B.

LÉXICO DAS MATEMÁTICAS. Léxico das Matemáticas de orixe grega: *análisis, apotema, aritmética, asíntota, automorfismo, axioma, baricentro, base, binomio, cálculo, característica, cateto, centro, cicloide, cilindro, círculo, cono, consecuente, constante, corona, cubo, cuerda, decaedro, declinación, deducción, definición, diagonal, diagrama, diámetro, diedro, dodeca-, elipse, -oide / -ido, endeca-, enea-, epicicloide, escaleno, esfera, -ésimo, -a, espiral, estereo-, estocástico, -a, explícito, -a, exponente, extrapolar, galera, generatriz, geodésico, -a, geometría, gonio-, hect-, hélice, hemi-, hepta-, hexa-, hipérbola, hipotenusa, histograma, homólogo, -a, homo-, horizontal, huso, icosaedro, isomorfismo, isósceles, lema, logaritmo, monomio, nabla, octa-, oxi-, parábola, paralelepípedo, parámetro, penta-, período, pi, pirámide, poli-, polo, prisma, problema, rombo, simetría, sistema, teorema/ teoría, tesis, tetra-, topología, toro, trapecio, tri-, trigonometría, trocoide. Léxico das Matemáticas de orixe latina: *abatir, abscisa, acotado, -a, acumulación, acutángulo, adición, adyacente, afijo, -a, agudo, -a, álgebra, algoritmo, altura, alzado, ángulo, anillo, aplicación, área, arista, -avo, billón, bisectriz, biyectivo, -a, cardinal, cartesiano, -a, casquete, cociente, coeficiente, combinación, compatible, complejo, -a, complementario, -a, concreto, -a, congruencia, conjunto, -a, conmensurable, conmutativo, -a, coordenado, -a, coplanario, -a, corolario, coseno, covarianza, cuadr-, cuantificar, cuerpo, curva, cúspide, decimal, derivada, despejar, determinante, diferencia, dígito, dimensión, disjunto, -a, distributivo, -a, dividendo, divisible, divisor, dominio, duplo, ecuación, eje, entero, -a, equilátero, -a, equipolencia, equivalencia, escalar, espada, esperanza, estadística, extremo, -a, factor-, figura, fila, finito, -a, foco, fórmula, fracción, fractal, función, gradiente, grado, grupo, guarismo, haz, identidad, igual, imaginario, -a, incidencia, incógnita, incomplejo, -a, índice, inducción, infinito, -a, inflexión, integral, intersección, intervalo, inyectivo, -a, irracional, irregular, lado, límite, línea, lúnula, mantisa, matemática(s), matriz, mediatriz, miembro, minuendo, mixto, módulo, multi-, multiplicando, múltiplo, noná-, numerador, oblicuo, -a, obtuso, -a, operación, orden, orto-, osculatriz, pendiente, permutación, perpendicular, perspectiva, pie, plano, -a, planta, ponderar, potencia, primo, -a, producto, progresión, proporción, proposición, proyección, punto, quebrado, -a, radián, radical, radio, razón, real, recto, -a, redondeo, reducir, regla, relación, residuo, resta / restar / resto, sagita, secante / sección / sector / segmento, segundo, -a, semi-, seno, serie, sexa-, substraendo, suma, superficie, suplemento, sustracción, tangente, tender, término, trazo, unívoco, -a, vector, verso, vértice, volumen.**

UNIDADE 8A.

LÉXICO DAS ARTES. Léxico artísticode orixe grega: *autónomo, autobiografía, barítono, bibliófilo, biblioteca, biografía, coreografía, discoteca, efemérides, epígrafe, epitafio, escenografía, eufonía, éxodo, hemeroteca, homónimo, melodía, metáfora, monótono, necroloxía, nemotecnia, onírico, onomatopea, pinacoteca, polifonía, políglota, prólogo, prosopografía, prosopopea, quiromancia, sinfonía, sinónimo, tauromaquia, esfinxe, hemispeo, hieratismo, hipoxeo, hipóstila, obelisco, pilono, pirámide, speos, ábaco, acrópole, acrótera, ágora, anfipróstilo, arquitrabe, astrágalo, díptero, éntase, escocia, basas, estilobato, koré, kourós, anfiteatro, apodyterium, basílica, celosía, arquivolta, cimborrio, coro, díptico, plateresco,. Léxico artístico de orixe latina: *arxénteo, artífice, orfebre, oropel, frontalismo, collarino, contraposto, entablamento, equino, ordes clásicos, toros, friso, frontón, frontispicio, in antis, acueducto, atrio, caldarium, casetón, circo, cúpula, artesonado, herradura (arco), lacería, lobulado (arco), mixtilíneo (arco), abocinado, banda lombarda, bestiario, cabecera, claustro, contrafuerte, crucero, deambulatorio o girola, epístola, equitación, espadaña, formero (arco, apuntado, capitel, capítulo, cisterciense, conopial (arco), donante, linterna, manierismo, ménsula, prestidixitador, quattrocento, sfumato, escorzo, estípite, serpentinata, tenebrismo, expresionismo,**

modernismo, neoclasicismo, lingüística, literatura, oratoria, vaticinio, mastaba alcazaba, macsura, maksura, maqsura o maxura, mesquita, mihrab, mimbar, mocárabe, qibla, sabil, ajedrezado, baldaquino, estribo, gótico, carpanel (arco), doselete, escarzano (arco), estofado.

UNIDADE 8B.

LÉXICO DA FÍSICA E A QUÍMICA. Léxico físico e químico de orixe grega: *actinio/protactinio, acústica, aerodinámica, aerosol, aerostática/estática, afelio, alambique, álcali, alicíclico, -a, alifático, -a, alotropía, alquimia, amatista, amianto, amida/amoníaco/-amíaco/-amida, amino/amonio/ anfetamina, anabolismo/catabolismo, analgésico, análisis/catálisis, anecoico, -a/eco, anfíbol, anfígeno, anhídrido/anhidro, anión/catió/ió, anisotropía, antimonio, arginina, armonía, arsénico, ástato, astigmatismo, astrofísica/astronomía/astrología, atáctico, -a, atmósfera, átomo, Au/oro, aut- / auto- / -aucia, azoico, -a, azúcar, bar- / bari- / baro- / -baro- / -bari- / bórico, base, berilio, bioquímica, bomba, bromo, brújula, butano, cadmio/calamina, cal/calcio/calcita/cálculo/ kalium, calcógeno, -a, caústico, -a, cegesimal, centr-, cian, cibernética, ciclo-, cito-, clima, cloro, cobre/ cupr-, coloide, cometa, cosmos, crioscopia, criptón, crisol, cristal, crom- / cromo- / cromato- / -cromia / -cromio / -crómato / -cromasia / -croismo / -cromo, crono-, secante, tangente, deuterio, diafragma, diamante/ imán, dina/ dínamo/ dinámica, eclipse, eco, elastico, electr- / electro- / -electro/ positrón, elipse, émbolo, empírico, -a, enantiómero, endo-/exo-, enerxía/ argón/ ergio/sinerxía /-urgía, entalpía, entropía, enzima, estereo- / -stero / -stérico, eter/et- / -et-, fase, fenómeno/fen-, física, fos- / foto-, galaxia, gamma/gama, gas, geo-, giga-/nano-, glic- / glico- / glicer- / gluc- / gluco- / glucos-, grafito, gramo, gravedad/ gravitón, hali- / halo- / -hali- / -ali- / -halino / -hálico, helicoide, helio, hematites, hemi-, hermético, -a, hetero-, híbrido, hid- / hidato- / hidr- / hidro- / -idra / -hidro- / -hídrico, higrós-, hiperón, histéresis, holo-, impermeable, iodo, iris/ iso-, kappa/kaón/ leptón/mesón/muon/ pión/, keroseno, kilo- / quil- / quilo-, lantano, lípido, litio, litro, log- / logo- / lexi- / -logo / -logia / -logismo / -lexis / -lectas / -léctica / -legio / -logio, macr- / macro- / -macro, magnesio/magnet- / magneto/ manganeso, manómetro, máquina/mecan-, masa, mega- / megalo-, menisco, mercaptano, mero- / -mera / -mero, mesomería, met-/metano/metilo, metal, método, metr- / -metro- / -metría / -metra / -metro, micr-/micra/micro-, milibar, mol/molécula, molibdeno, mon- / mono-, nafta, neodimio/praseodimio, neón, (p)neumático, -a, niobio, odo- / -od- / -odo / -ódico / -odinia / hodo-/ ánodo/cátodo/ diodo/ electrodo/ período, olig- / oligo-, órgano, ort- / orto-, osmio, osmosis, oxi-/ oxo-, ozono, paladio, palanca/falange, paralelo, pectina, péptico, -a, piezo-, pipeta, pir- / piro- / pireto- / -pira / -pireo / -pirexia / -pirina / -pirético / -piria, planeta, plasma, plástico, pol- / pola- / polo- / -polar, poli-, políspasto, prisma, promecio, propano, prot- / proto-/ protón, proteína, psícrómetro, química, quiral, racémico, -a, reóstato, rodio, sacar- / sacari- / azúcar- / -sacre / -sácara, -scopio, símbolo, sistema, solenoide, tac-/taco-/taqui-, talio, tantalio, tautómero, tecnecio, tele-, term- / termo- / -termo / -termia / -térmico / -térmico, tetra-, tiol, titanio, tono, torbellino, tóxico, -a, trementina, tri-, uranio, xanto-, xenón. **Léxico físico e químico de orixe latina:** *aberración, absoluto, -a, absorber/adsorber, abstracto, -a, aceite, aceleración, acero, -ato, acetato/acético/acetileno/acetona/vinagre, ácido/acilo, acumulador, adípico, -a, afinidad, Ag/argentífero, -a, aguarrás, aislante, albúmina, aleación, alternador, aluminio, antimateria, antipartícula, aurora, axial, azufre/ sulf- / sulfur-, balanza/ equilibrio, bronce, carga, ánima/animal/unánime, centelleo, cerio, cesio, -cida, circuito, coacervado, código, colapso, combustible, composición, cóncavo/convexo, constelación, converxente/diverxente, cualitativo, -a/ cuantitativo, -a, cuántico, -a, densidad, dextrina, dispersión, disprosio, dúctil, elemento, emulsión, equi- / ecu-, escalar, esencia, explosión, extrusión, fibra, fisión/ fusión, flúor/fluido/flujo/fluorescencia, formil-/formol/fórmico, fórmula, fovea, fundir/fusión/fusible, ignición, incandescencia, indio, inercia, infinito/ parafina refinar /, inodoro, -a, insípido, -a, jabón/saponificación, lente, levógiro, -a, lumen/ luminiscencia, maleable, materia, mefítico, -a, membrana, mercurio, meridiano, neptunio, neutrino/neutrón, nitr- / nitro-, nomenclátor, nonius, núcleo, nutación, oleo-/oleo/olivina, orbe/órbita, oscilación, péndulo/perpendicular, peralte, permeable, peso, plata/ platino, plexiglás, plomo/plumbeo, plutonio, púlsar, radi- / ray-, radical, reflexión/refracción, reposo, retina, retro-, reverberación, rubidio, satélite, selenio, semi-, sílice/silicona, solsticio, telurio/telúrico, tonelada, traballo, tulio, turbina, ultra-, Unnilhexio/ unnilpentio/ unnilquadio, valencia, válvula, vector, veneno, versorio, -a, Vía Láctea, vidro, viscosidad, vitamina, volumen, acimut/alcohol/alcano/aldehído/aldol/ alqueno/ alquilo/ alquino, álgebra, algoritmo,**

alquitrán, amalgama, ámbar, azul/ lapislázuli, boro, bujía, cuarzo, sodio, baquelita, benceno, bosón, éster, feldespatos, galvanizar/galvanómetro, ganga, grisú, lupa, mena, naranja, newton, níquel, nobelio, pascal, pico-, polonio, potasio/potasa, probeta, quark, quásar, renio, ribosa/ribonucleico, rutenio, samario, terbio/ yterbio/ ytrio, tesla, tolueno, torio, transistor, tungsteno, voltio, watio, weber, wolframio, zinc.

3º TRIMESTRE. 1 sesión semanal X 6 semanas = 6 sesiones.

UNIDADE 9.

Significado e uso dalgunhas locucións latinas moi usuais: *Ad litteram, alias, ad hoc, ad libitum, ab intestato, agenda, alea iacta es, alma mater, a priori, a posteriori, casus belli, cógito ergo sum, curriculum vitae, divide et vinces, doctor honoris causa, dura lex, sed lex, e pluribus unum, ex abrupto, ex cathedra, ex professo, de facto, de iure, facta, non verba; homo erectus, homo faber, homo sapiens; homo hominis lupus, idem, in extremis, in memoriam, in situ, in vitro, ipso facto, lapsus linguae, manu militare, mare magnum, memorándum, modus vivendi, motu proprio, mutatis mutandis, nota bene, opus, post data, post mortem, requiescat in pace, sine qua non, statu quo, sui generis, ut supra, velis nolis, verbi gratia, verba volant, scripta manent.*

IV. 3. Acerca dos procedementos e instrumentos de avaliación.

Como procedementos e instrumentos de avaliación utilizaremos os traballos individuais ou en colaboración que realice o alumnado na aula e una proba escrita para constatar os avances ao final de cada trimestre.

V. Concrecións metodolóxicas que require a materia.

Reafirmámonos no propósito de que a Etimoloxía Científica sexan unha axuda e non implique un incremento de traballo na casa por parte do alumnado polo que o ritmo debe ser relaxado.

Constatamos ademais que as actividades como os xogos e concursos que apelan ao espírito competitivo propio desta idade dan moi bo resultado.

Propoñémonos dirixir a materia tanto aos campos de letras como de ciencias e establecer dous niveis de estudo: un primeiro nivel que enriqueza un pouco o vocabulario destes rapaces e lles despexe o camiño ao coñecemento do léxico como instrumento de aprendizaxe (unidades 1 a 5 e unidade 9) e un segundo nivel que se centre nos intereses académicos de cada un (unidades 6, 7 e 8). Para isto, ademais do vocabulario por temas que se lles propondrá, cada día os alumnos terán que traer termos técnicos de algunha das materias que cursa, para investigar a etimoloxía.

VI. Materiais e recursos didácticos que se van utilizar.

Serán os seguintes:

VI.1 Cartas para xogar e memorizar étimos do tipo que segue.

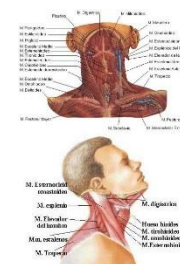
cefale- /capit-	oto-/auri-	oftalmo-/ocul-	rino-/nas-
κεφαλή kephalé <i>caput, capitis</i>	οὔς, ὠτός ōtós <i>auris-is</i>	ὀφθαλμός ophthalmós <i>oculus-i</i>	ῥῖς, ῥινός rhis, rhinós <i>nasus-i</i>

estomat-/or-

odont-/dent-

traque-/ gutur-

trico- /capil-

alopec-/ calv-

στόμα,στόματος
stómatos
os,oris

όδούς, όδόντος
odóntos
dens,dentis

τράχηλος
trachēlos
guttur-uris

θρίξ,τριχός
trichós
άλώπηξ-εκος
alōpēcos
capillus-i
calvus-a-um

VI.2 Follas de traballo para etimoloxías como a que segue

MÓDULO I

ἄξιος <i>valor</i>	ἐπιστήμη <i>conocimiento</i>	ἰδέα <i>idea</i>	μορφή <i>forma</i>	-ιστής <i>seguidor, prosélito</i>
γνώσις <i>conocimiento</i>	θεός <i>Dios</i>	μῦθος <i>cuento, fábula</i>	-ἴσμος <i>doctrina, sistema</i>	γραφή <i>descripción, escritura, signo</i>

1. Escribe la palabra griega que originó cada uno de los siguientes elementos:

axio _____	epistemo _____	idea-ideo _____	morfo-morfía _____	-ista _____
gnoseo-gnosto _____	teo _____	mito _____	-ismo _____	grafo-grafía _____

2. Separa los elementos que forman cada una de estas palabras según los ejemplos 1 y 2.

1. antropomorfismo	<i>antropo / morf / ismo</i>	11. ateísmo	_____
2. antropología	<i>antropo / logía</i>	12. cosmología	_____
3. antropológico	_____	13. cosmografía	_____
4. antropomorfo	_____	14. cósmico	_____
5. axiología	_____	15. ideología	_____
6. axiológico	_____	16. idealismo	_____
7. agnóstico	_____	17. mítico	_____
8. epistemología	_____	18. mitología	_____
9. epistemológico	_____	19. agnosticismo	_____
10. ateo	_____	20. idealista	_____

3. Completa las siguientes definiciones:

3a. El antropomorfismo es una doctrina filosófica que atribuye a Dios forma de *hombre*. - 3b. La antropología es una doctrina filosófica que estudia al *hombre* en todas sus manifestaciones culturales. - 3c.- Antropológico: Relativo a la *antropología*. - 3d. Antropomorfo: Que tiene forma de _____ . - 3e. La _____ es el estudio de los valores en general. - 3f. Agnóstico: Persona que niega toda posibilidad de _____. - 3g. La Epistemología es una parte de la Filosofía que estudia el _____ 3h. Son _____ todos aquellos que niegan la existencia de Dios. 3i. El ateísmo es un _____ filosófico que niega la existencia de Dios.- 3j. La cosmología es un _____ sistemático del mundo.- 3k. La ciencia que hace una descripción astronómica del mundo recibe el nombre de _____. - 3l. Cósmico: Relativo al _____. - 3m. El Idealismo es una _____ filosófica que afirma la primacía de las _____. - 3n. La mitología es un conjunto de _____. - 3o. El agnosticismo es una _____ filosófica que niega el _____. - 3p. La doctrina del idealismo afirma que primero son las _____ y después la realidad material.

4. Escribe dentro del paréntesis la respuesta correcta:

4.1. () Estudio de las formas en general	4.1. () ¿Cuál tiene relación con Dios?	4.1. () Niega la posibilidad de conocimiento	4.1. () Referente a la teoría de los valores
a) Mórfico	a) Teología	a) Agnóstico	a) Axiológico
b) Morfología	b) Ateo	b) Agnosticismo	b) Axiomático
c) Amorfo	c) Teoría	c) Eclecticismo	c) Axioma
d) Morfina	d) Teísta	d) Nominalismo	d) Axiología

5. Relaciona ambas columnas. Escribe en los paréntesis de la izquierda la letra que corresponda de la derecha.

1. Morfológico	() a) Relativo al estudio de los signos	6. Teológico	() f) Relativo al estudio de los valores
2. Epistemológico	() b) Relativo al estudio de Dios	7. Antropológico	() g) Relativo al estudio de las formas
3. Cosmológico	() c) Relativo al estudio del mundo	8. Axiológico	() h) Relativo al estudio de los cuentos
4. Ideológico	() d) Relativo al estudio del hombre	9. grafológico	() i) Relativo al estudio de las ideas
5. Mitológico	() e) Relativo al estudio del conocimiento		

6. Como ya habrás descubierto casi todas las palabras terminadas en -ismo se refieren a una doctrina o corriente filosófica. Algunas doctrinas tomaron como primer elemento el nombre de sus máximos exponentes. Teniendo esto en cuenta completa los siguientes ejemplos:

- 6.1. La doctrina creada por Marx recibe el nombre de _____
- 6.2 La doctrina de Tomás de Aquino recibe el nombre de _____
- 6.3 La doctrina de Aristóteles se llama _____
- 6.4 La doctrina de Platón es el _____

VI.3 Xogos de sopas de letras e pasapalabras como os que seguen.

SOPAS DE LETRAS.

Busca 10 adxectivos relacionados coa administración de xustiza. Solución. gravame, moratoria, nómina, lexítimo, xurídico, senado, oneroso, cooperativa, fraude, fiscal.	C	R	F	R	A	U	D	E	R	O	I
	O	B	I	T	A	C	I	O	N	V	S
	O	G	S	X	I	A	N	D	O	U	Q
	P	R	C	T	R	O	I	C	T	N	U
	E	A	A	L	E	X	I	T	I	M	O
	R	V	L	C	A	D	D	U	E	O	N
	A	A	P	Ñ	I	F	W	H	I	D	E
	T	M	O	R	A	T	O	R	I	A	R
	I	E	U	X	A	N	I	M	O	N	O
	V	X	K	Y	D	M	S	R	P	E	S
	A	R	O	E	C	U	A	G	A	S	O

Identifica os elementos comúns nas palabras seguintes, di o significado e se é grego ou latino.

democracia, demagogia, demografía, endémico

Solución.
Elemento común dem-/ demo- "pobo", é grego

PASAPALABRA.

A	<i>Sentimento de oposición, inimizade ou antipatía que se ten contra unha persoa. Oposición de ánimo</i>	animadversión	M	<i>Historia fabulosa de tradición oral que explica, por medio da narración, as accións de seres que simbolizan forzas da natureza, aspectos da condición humana, etc.</i>	mito
B	<i>Estado da persoa casada ao mesmo tempo con dous cónxuxes.</i>	bigamia	N	<i>Idade de Pedra Nova ou Pulida, é un dos períodos en que se divide a Idade de Pedra</i>	neolítico
C	<i>Parte da historia que se encarga da datación e ordenación dos feitos históricos. Estudo dos tempos</i>	cronoloxía	O	<i>Prefixo latino que indica oposición</i>	o-, ob-
D	<i>Sistema político que defende a soberanía do pobo e o dereito deste a elixir e controlar aos seus gobernantes</i>	democracia	P	<i>Persoa que mata a un familiar, en especial ao pai, á nai, a un fillo ou ao cónxuxe. Mata pai</i>	parricida
E	<i>Sacar algo do lugar no que estaba enterrado; especialmente un cadáver. Fóra da terra</i>	exhumar	Q	<i>Contén. Sistema de goberno no que o poder está en mans dunhas poucas persoas pertencentes a unha clase social privilexiada.</i>	oligarquía
F	<i>Que defende unha crenza ou unha opinión con paixón esaxerada e sen respectar as crenzas e opinións dos demais. Servidor do templo</i>	fanático	R	<i>Forma de goberno na que o cargo de xefe do Estado está en mans dun presidente temporal. Cousa pública</i>	república
G	<i>Que forma parte dun grupo sen distinguirse dos demais, especialmente se carece de ideas e iniciativas propias e segue sempre as do grupo. Pertencente a un rabaño</i>	gregario	S	<i>Acción que se realiza imitando un suceso real para tomar as medidas necesarias de seguridade en caso de que ocorra realmente. Igualmente</i>	simulacro
H	<i>Persoa que mata a outra sen que exista premeditación ou outra circunstancia agravante. Mata homes</i>	homicida	T	<i>Persoa ou grupo que está disposto á hostilidade ou que se amosa enfrontado ou en desacordo cunha persoa, un grupo ou unha cosa. Que fai a guerra</i>	belixerante
I	<i>Sufixo grego de formación de adxectivos co significado de "relativo ou referente a"</i>	-ico-a	U	<i>Sistema ideal de goberno no que se concibe unha sociedade perfecta e xusta, onde todo discorre sen conflitos e en harmonía. Proxecto ou plan irrealizable porque non se dá en ningún lugar</i>	utopía
J	<i>Relativo ao dereito ou ás leis</i>	xurídico	V	<i>Relativo aos cidadáns</i>	civil
L	<i>Matar a pedradas.</i>	lapidar	X	<i>Rexeitamento ou carraxe aos estranxeiros. Medo ao hóspede</i>	xenofobia
			Z	<i>Adoración ou culto aos animais.</i>	zoolatría

VI.4 Para os campos que sexan de elección do alumnado utilizaremos ficha de léxico elaborada polo mesmo.

	ALUMNO/A	DAVID MONTOTO, RAMÓN SALGADO, IRIA AMENAL, IRIS PARDAL
	TÉRMINO	ETIMOLOGÍA
1	GASTROVASULAR	gr. gastro+ lat. vas+culum “vas-ito del vientre”
2	CNIDARIOS	gr. kníde “ortiga” +(a)rius “pertenciente a”
3	CELENTÉREO	gr. koili/a “vientre”+énteron “intestino”
4	FARINGE	gr. pháryngos “garganta, faringe”
5	ESÓFAGO	gr. oisóphagos “el que lleva de comer”
6	ANÉLIDOS	híbr: lat. anellum, “anillo” + gr. eidós “figura, aspecto”
7	HEPATOPÁNCREAS	gr. hêpatos “hígado” + pán “todo”+kreas “carne”
8	EQUINODERMOS	gr. ekhînos “erizo”+ dérmatos “piel”
9	ARTRÓPODOS	gr. árthron “articulación”+ podós “pie”
10	COANOCITOS	gr. khóanos “embudo” +kýtos “cavidad, celdilla; célula”
1	BIVALVOS	lat. bis “dos” +valvae “hojas de una puerta”

VI.5 Todos os recursos dixitais que teñamos ao noso alcance.

VII. Criterios sobre a cualificación e promoción do alumnado.

VII.A- Criterios de cualificación:

VII.A.1 Aplicación das porcentaxes ou puntuación de cada parte da materia: étimos para investigar, traballos, actividades, etc. en cada trimestre e na cualificación final do curso

1. A entrega dos distintos módulos que se traballen na aula: Física, Matemáticas, Ciencias Sociais, Belas Artes ou participación no xogo etimolóxico Eco y Narciso. Este traballo contará un 30 % da cualificación final.
2. Unha proba escrita: 70 %. A cualificación será de 0 a 10 en función da corrección do resultado.

VII.A.2 A nota final do curso

Será a media aritmética das tres cualificacións trimestrais e aplicaranse os redondeos positivos correspondentes.

VII.B Criterios de promoción:

Para obter a promoción deben ter unha nota final superior ao 5.

VIII. Indicadores de logro para avaliar o proceso do ensino e a práctica docente.

Indicadores de logro	Escala				Práctica docente:	Escala			
	1	2	3	4		1	2	3	4
1.- O nivel de dificultade foi adecuado ás características do alumnado?					1.- Como norma xeral fanse explicacións xerais para todo o alumnado				
2.- Conseguiuse crear un conflito cognitivo que favoreza a aprendizaxe?					2.- Ofrécese a cada alumno/a as explicacións individualizadas que precisa?				
3.- Conseguiuse motivar para conseguir a súa actividade intelectual e física?					3.- Elabóranse actividades de distinta dificultade atendendo á diversidade				
4.- Conseguiuse a participación activa de todo o alumnado?					4.- Elabóranse probas de avaliación de distinta dificultade para os alumnos con NEAE?				
5.- Contouse co apoio e implicación das familias no traballo do alumnado?					5.- Utilízanse distintas estratexias metodolóxicas en función dos temas a tratar?				
6.- Mantívose un contacto periódico coa familia por parte do profesorado?					6.- Intercálase o traballo individual e en equipo?				
7.- Tomouse algunha medida curricular para atender ao alumnado con NEAE?					7.- Poténcianse estratexias de animación á lectura e de comprensión e expresión oral?				
8.- Tomouse algunha medida organizativa para atender ao alumnado con NEAE?					8.- Incorporáranse as TIC aos procesos de ensino - aprendizaxe				
9.- Atendeuse adecuadamente á diversidade do alumnado?					9.- Préstase atención aos temas transversais vinculados a cada estándar?				
10.- Usáronse distintos instrumentos de avaliación?					10.- Ofrécese ao alumnado de forma inmediata os resultados das probas/exames, etc.?				
11.- Dáse un peso real á observación do traballo na aula?					11.- Coméntase co alumnado os fallos máis significativos das probas /exames, etc?				
12.- Valorouse adecuadamente o traballo colaborativo do alumnado dentro do grupo?					12.- Dáselle ao alumnado a posibilidade de visualizar e comentar os seus fallos?				
					13.- Cal é o grao de implicación nas funcións de titoría e orientación do profesorado?				
					14.- Realizáronse as ACS propostas e aprobadas?				
					15.- As medidas de apoio, reforzo, etc establécense vinculadas aos estándares				
					16.- Avaliase a eficacia dos programas de apoio, reforzo, recuperación, ampliación,... ?				

A programación revisarase cada mes.

Na Memoria final de curso deixarase constancia de todas as modificacións feitas.

NON PROCEDEN

IX. Organización das actividades de seguimento, recuperación e avaliación das materias pendentes.

X. Organización dos procedementos que lle permitan ao alumnado acreditar os coñecementos necesarios en determinadas materias, no caso do bacharelato. **NON PROCEDEN**

XI. Deseño da avaliación inicial e medidas individuais ou colectivas que se poidan adoptar como consecuencia dos seus resultados. **NON PROCEDEN**

XII. Medidas de atención á diversidade. **NON PROCEDEN**

XIII. Concreción dos elementos transversais que se traballarán no curso que corresponda. (art. 4.1 D. 86/2016)

- **En Bacharelato** a propia natureza da materia fai que se traballe a comprensión lectora. Proponanse actividades e tarefas que favorezan e alenten o emprendemento e traballarase tanto coa comunicación audiovisual como coas tecnoloxías da información e a comunicación. A educación cívica e constitucional abordarase a partir dos termos correspondentes.

XIV. Actividades complementarias e extraescolares programadas por cada departamento didáctico.

ACTIVIDADES COMPLEMENTARIAS E EXTRAESCOLARES DOS DEPARTAMENTOS DE LATÍN E GREGO.						
ACTIVIDADE	DATAS	LUGAR	DIRIXIDO AO ALUMNADO DE			
			2º BACH	1º BACH	4º ESO	3º ESO

XV. Mecanismos de revisión, avaliación e modificación das programacións didácticas en relación cos resultados académicos e procesos de mellora.

Mecanismo avaliación e modificación de programación didáctica	Escala				Mecanismo avaliación e modificación de programación didáctica	Escala			
Indicadores de logro	1	2	3	4		1	2	3	4
1.- Deseñáronse unidades didácticas ou temas a partir dos elementos do currículo?					17.- Fixouse para o bacharelato un procedementos de acreditación de coñecementos previos?				
2.- Secuenciáronse e temporalizáronse as unidades didácticas/temas/proxectos?					18.- Establecéronse pautas xerais para a avaliación continua: probas, exames, etc.				
3.- O desenvolvemento da programación respondeu á secunciación e temporalización?					19.- Establecéronse criterios para a recuperación dun exame e dunha avaliación				
4.- Engadiuse algún contido non previsto á programación?					20.- Fixáronse criterios para a avaliación final?				
5.- Foi necesario eliminar algún aspecto da programación prevista?					21.- Establecéronse criterios para a avaliación extraordinaria?				
6.- Secuenciáronse os estándares para cada unha das unidades/temas					22.- Establecéronse criterios para o seguimento de materias pendentes?				
7.- Fixouse un grao mínimo de consecución de cada estándar para superar a materia?					23.- Fixáronse criterios para a avaliación desas materias pendentes?				
8.- Asígnase a cada estándar o peso correspondente na cualificación ?					24.- Elaboráronse os exames tendo en conta o valor de cada estándar?				
9.- Vinculouse cada estándar a un/varios instrumentos para a súa avaliación?					25.- Definíronse programas de apoio, recuperación, etc. vinculados aos estándares?				
10.- Asociouse con cada estándar os temas transversais a desenvolver?					26.- Leváronse a cabo as medidas específicas de atención ao alumnado con NEE?				
11.- Fixouse a estratexia metodolóxica común para todo o departamento?					27.- Leváronse a cabo as actividades complementarias e extraescolares previstas?				
12.- Estableceuse a secuencia habitual de traballo na aula?					28.- Informouse ás familias sobre criterios de avaliación, estándares e instrumentos?				
13.- Son adecuados os materiais didácticos utilizados?					29.- Informouse ás familias sobre os criterios de promoción? (Art 21º, 5 do D.86/15)				
14.- O libro de texto é adecuado, atractivo e de fácil manipulación para o alumnado?					30.- Seguiuse e revisouse a programación ao longo do curso				
15.- Deseñouse un plan de avaliación inicial fixando as consecuencias da mesma?					31.- Contribuíuse desde a materia ao plan de lectura do centro?				
16.- Elaborouse unha proba de avaliación inicial a partir dos estándares?					32.- Usáronse as TIC no desenvolvemento da materia?				

• PLANS DE REFORZO E RECUPERACIÓN

ETIMOLOXÍA 2º DE BACH.

Non procede

• MATERIAS PENDENTES. Non procede

XVII. PROXECTO LECTOR Non procede

En Cacheiras a 20 de setembro de 2022.

Xefe de Departamento:

Isabel Losada

Asdo.: Isabel Mª Losada Campa